

Mások pénzével könnyű...

Strasser Tibor ügyvéd a fogyasztói védtelenségről

- Volt még hasonló ügye?
- Igen. Még a múlt rendszerben felfigyeltem rá, hogy a jogszabály az állampolgár és a Belügyminisztérium közé beiktatta az IBUSZ-t, hogy ő vegye át az ütlevelet. Ezért 45 forintot számolt fel és még külön postaköltséget, amiért eljuttatta az igénylőhöz.

- Megnyerte?
- Először elvesztettem, de végül is megnyertem.

- Miért csinálja? A hírnévért, azért, hogy reflektorfényben legyen?

- Azért, mert polgár vagyok és szeretnék polgári biztonságban élni. Úgy, hogy ne azzal a tudattal kelljen állandóan felkelnem: hol, mikor vagyok úgy becsapva, hogy nem is tudok róla. Nálunk klasszikus hagyománya alakult ki annak, hogy a lakossággal miként lehet hivatalnokirányító metódussal bánni. Ez ingerel.

- Mi bosszantotta fel legutóbb?

- A kárpótlásügyben a formanyomtatványokat pénzért árusítani elfogadhatatlan magatartás. Az elvvel van a baj. Azzal, hogy egy ingyenes eljárásban pénzt kérnek az eljárás nyomtatványaiért.

- Ezek szerint nem annyira a társadalompolitikai vetülete érdekli a kárpótlásnak.

- Az is, de az ma már nem jogi kérdés. Az inkább, hogy miért kell feltétlenül, anyakönyvi kivonatokkal igazolni a leszármazást, amikor a hagyatéki eljárások során többnyire nem kell anyakönyvekkel bizonyítani, hogy én például én vagyok. Az állam tulajdonképpen deklarálta, hogy nem hisz az állampolgárnak, megsértette a bizalmi elvet.

- Kiszolgáltatottnak érzi az állampolgárt?

- Nagyon sok esetben igen. Bár kétségtelen, komoly változások történtek például fogyasztói érdekvédel-

mi ügyben. Idén szeptemberben jelent meg az új jogszabály, amely a tartós fogyasztási cikkek jótállásáról rendelkezik. Lényegesen jobb helyzetbe került a vásárló sok tekintetben. Itt meg az a baj, hogy nagyon kevesen tudnak az új lehetőségekről. Ki tudja például, hogy a megvásárolt új gépkocsit, ha harminc napon belül nem tudják megjavítani, akkor cserekocsit kell adnia az eladónak. Szóval az azért nem igaz, hogy nem történik semmi. De ha történik is, alig tudnak róla. Nincs meg a kellő tájékoztatás. Nincs a fogyasztóknak lapja, a politikai szencziók mellett elmaradnak az újságokból a vásárlókat védő információk. A fogyasztói érdekvédelemnek nincs külön lapja, pedig nagyon kellene. A televízió műsoraiban sincs helye ilyen szolgáltatásnak. Nem is értem, hogy miért nem figyelnek rá, hiszen olyan igény volna rá, amivel széles olvasótábor, vagy nézősereget lehetne megnyerni.

- A Fogyasztók Országos Tanácsa működik még egyáltalán?

- Azelőtt a FOT-nál működtek különböző bizottságok, melyek bekapcsolódtak a jogszabályelőkészítő munkába is. Úgy tudom, ez a rendszer már nem működik. Úgy érzem, a fogyasztót védő társadalmi mechanizmus sem működik. E téren teljesen kaotikus állapotok uralkodnak. Csúpan jelzés értékű példa, hogy március másodikán megjelent a közlönyben a televízió előfizetési díjának felemeléséről az intézkedés, de a megemelt előfizetési díját már márciusra is beszedték.

- Mit lehet ilyen körülmények között tenni?

- Nem túl sokat. Pár lelkes ember munkája nyomán mozdulhat valamelyest előre az ügy. Ezek az emberek aztán vagy megszállottjaivá válnak

egy-egy kérdésnek és akkor buldog-szivóssággal csinálják, vagy marad a csendes beletörődés.

- Ön ügyebár megszállottja a fogyasztói érdekvédelemnek?

- Szívesen csinálom, mert megszállottja vagyok a polgári biztonságunknak. De ezt nem lehet lelkes ügyvédekre és általában véve a lelkesedésre bízni, ami természetesen nagyon fontos, de önmagában elégtelen. Nagyon komoly bajt látok abban, hogy a jogszabály-előkészítő munka egyre szűkebb körre szorult vissza. Ritka eset, hogy a törvényalkotás ténylegesen a parlamentben történjen. Ilyen eset volt tavaly az illetékről szóló jogszabályozásba avatkozás, amikor az öröklési-ajándékosági illetékkulcsot jelentősen mérsékeltek. A jogszabály-előkészítő gárdán múlik lényegében csaknem minden. A mostani lázas törvénykező munkában nagyobb a hibaszázalék is, így nagyobb szerephez kellene jutni a minél szélesebb véleményezői körnek.

- Meglehetősen rezignálnak tűnik.

- Igen, mert a fogyasztói érdekvédelem megszervezéséhez meglehetősen sok pénzre lenne szükség. Ez pedig nincs. A piac szereplői között még nem terjedt el az a felfogás, hogy saját érdekükben kiközösítsék maguk közül a hitelrontókat, a csalókat, a tisztességtelen haszonnal operálókat. Ebben a gyorsan változó korban, ahol nagy a meggazdagodás reménye és a teljes ellehetetlenülés veszélye, ott nagy a csábítás is a legkisebb ellenállás, a fogyasztó becsapása irányába.

- Tud valami biztatót mondani?

- Olyan általánosságokon kívül, hogy amint meghunyászkodik a vadkapitalizmus és kialakulnak a megfelelő írott és íratlan játékszabályok, nem nagyon.

Szigethy András

- Önről sokan azt mondják, hogy a magyar Ralph Nader.

- Magyar ügyvéd vagyok.

- Semmi hasonlóság?

- Talán annyi, hogy érdekel, miként bánnak könnyedén, sőt könnyelműen a mások pénzével különböző hivatalok, cégek. Hogy én is azt mondom, ezekkel el kell számolni a nyilvánosság előtt. Más pénzével könnyű nagyvonalúnak lenni. Úgy bánni: nem számít, a hivatalnak úgyszólván hivatalból igaza van.

Strasser Tibor 44 éves. Húsz éve ügyvéd. A szentendrei Ügyvédi Munkaközösségben kezdett, azóta is ugyanazon a helyen dolgozik. A leggyakrabban használt jelző vele kapcsolatban a jó nevű. Kétségtelen, hogy érzeke van ahhoz is, milyen ügyeket kell kihalászni. Ő képviseli például a Miss Hungary szépségverseny egyik versenyzőjét kizárt helyezettjét. E látványos ténykedéssel szöges ellentétben áll az a szívós munka, amellyel 3-400 ezer embernek perelt vissza száz-kétszáz forintot, mert addig bogarászta a jogszabályokat, illetve vette a fáradságot, hogy elgondolkodjék felettük, amíg ki nem derítette és be nem bizonyította, hogy annak idején a gépkocsielőfizetéseknel jogtalan hátrányt szenvedtek az állampolgárok.